„TERRA" ORSZÁGOS ISKOLAI FÖLDRAJZVERSENY

ORSZÁGOS SZAKASZ

2022. május 14

V. OSZTÁLY

Örülök hogy újra találkozunk az országos szakaszon. Jól kezeled a számítógépet ezért biztosan jól fogsz boldogulni. A helyes válasz megadásához, az egeret (mouse) használva, kattints az általad helyesnek tartott válasz gombjára vagyis jelöld be a helyes válaszhoz tartozó kis kört. Legyél figyelmes, nem kell sietni! ***90 perc*** *áll a rendelkezésedre. Sok sikert!*

I. Tétel (20 pont)

Jancsika egy kiránduláson vesz részt és az a feladata, hogy segítsen az egész baráti csoportnak a tájékozódásban.
Olvasd el figyelmesen a következő állításokat és válaszd ki a helyes válasznak megfelelő betű melletti köröcskét.

1. Ahhoz, hogy megállapítsa a pont helyzetét, ahol tartózkodnak és a haladási irányt, Jancsika a térképet mindig a következő világtáj felé kell irányítsa:

○ **a.** kelet ○ **b.** észak ○ **c.** dél ○ **d.** nyugat **2 pont**

2. Jancsika a tájékozódáshoz egy olyan, műholdak által kibocsátott jeleket vevő rendszert használhat, amelynek a rövidítése:

○ **a.** CRS ○ **b.** GPS ○ **c.** GSM ○ **d.** SDS **2 pont**

3. Hogyha iránytűt használ, Jancsikának tudnia kell, hogy annak mágneses tűje mozog és bármelyik irányba fordul, mindig a következő irányt mutatja:

○ **a.** kelet-nyugat ○ **b.** észak-dél ○ **c.** dél-kelet ○ **d.** nyugat-észak **2 pont**

4. Jancsikának klasszikus órája van és tudja, hogyha az óramutatót a Nap felé irányítja, akkor ezen irány és a 12 óra felé mutató irány közötti szögfelező a következő égtáj irányába mutat:

○ **a.** kelet ○ **b.** észak ○ **c.** dél ○ **d.** nyugat **2 pont**

5. Egy görögkeleti templomhoz érve, Jancsika elmagyarázta a barátainak, hogy ennek oltára a következő égtáj felé mutat:

○ **a.** nyugat ○ **b.** észak ○ **c.** dél ○ **d.** kelet **2 pont**

B. Jancsika azt tanulta, hogy a környezet egyes természeti elemeit tájékozódási eszközként lehet használni.
Elemezd az alábbi képeket és válaszd ki a következő állításokat kiegészítő helyes válaszok melletti köröcskét.

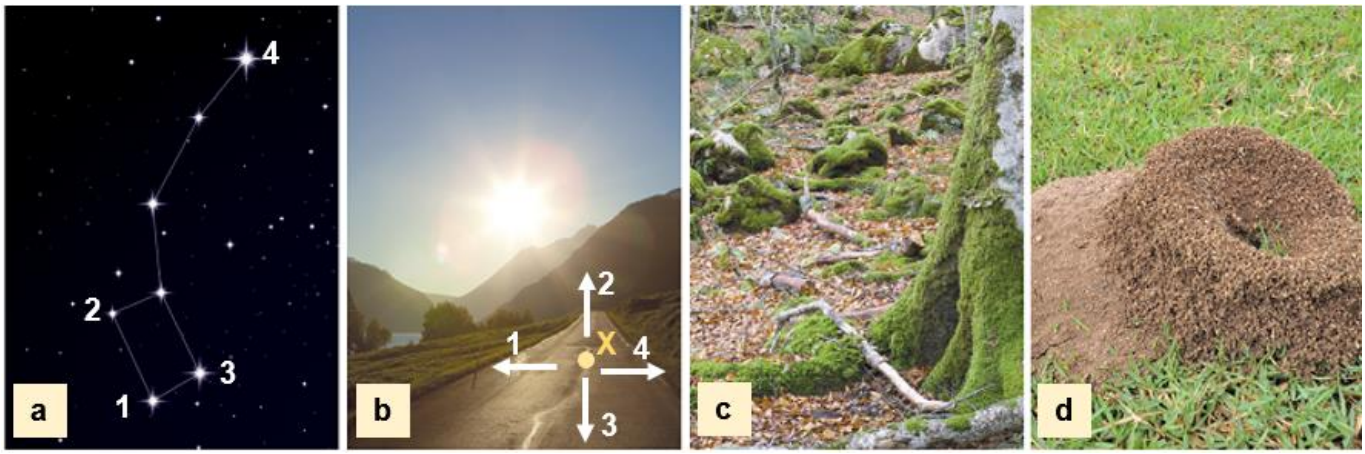

1. Az északi féltekén az északi irányt a Sarkcsillag mutatja. Ezt a csillagot az **a** képen a következő szám jelöli:

○ **1** ○ **2** ○ **3** ○ **4** **2 pont**

2. Képzeld el, hogy a pontos idő 18:30 (óra:perc) és a **b** képen az **X** betűvel jelölt pontban vagy. A nyugati irányt a következő számmal jelölt nyíl mutatja:

○ **1** ○ **2** ○ **3** ○ **4** **2 pont**

3. A **c** képen a fa törzsén és a körülötte levő köveken nőtt mohák és zuzmók láthatóak. Ezek a növényfajok a következő égtájat mutatják:

○ kelet ○ nyugat ○ észak ○ dél **2 pont**

4. A **d** kép egy hangyabolyt mutat. A hangyaboly bejárata mindig a következő égtáj irányába helyezkedik el:

○ kelet ○ nyugat ○ észak ○ dél **2 pont**

5. Képzeld el, hogy szemben állsz a hangyaboly bejáratával. A tőled jobbra levő égtáj:

○ kelet ○ nyugat ○ észak ○ dél **2 pont**

II. Tétel (22 pont)

A. Az alábbi térkép a Föld legaktívabb vulkáni övezetét mutatja. Ezen övezet legismertebb vulkánjait 1-től 9-ig számok jelölik.
Olvasd el figyelmesen az alábbi állításokat. Állapítsd meg, hogy az állítások igazak vagy hamisak. Válaszd ki a helyes válasznak megfelelő betű melletti köröcskét.

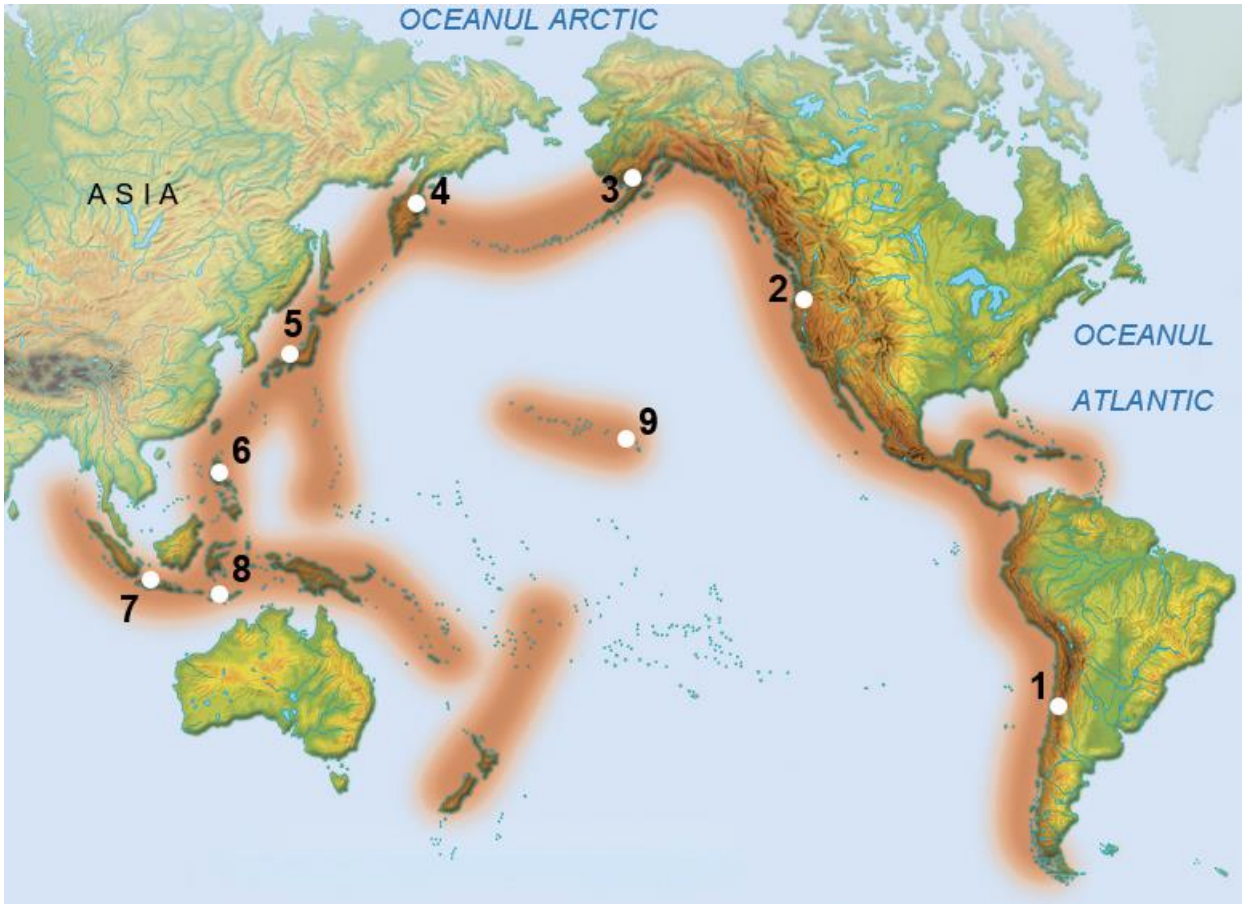

1. A térképen látható vulkáni övezet a Csendes-óceán tűzköre néven ismert.

a. Igaz **b.** Hamis **2 pont**

2. A Pinatubót, a Fülöp-szigetek legismertebb vulkánját, a térképen a **7**-es szám jelöli.

a. Igaz **b.** Hamis **2 pont**

3. A Kamcsatka-félszigeten, Ázsiában található, a térképen a 3-as számmal jelölt vulkán.

a. Igaz **b.** Hamis **2 pont**

4. A Mauna Loa vulkánt, a Hawaii-szigetekről, a térképen a **9**-es szám jelöli.

a. Igaz **b.** Hamis **2 pont**

5. Az Ojos del Salado vulkánt, amely a dél-amerikai Atacama-sivatag közelében helyezkedik el, a térképen a **2**-es szám jelöli.

a. Igaz **b.** Hamis **2 pont**

6. A térképen a **8**-as számmal jelölt indonéziai vulkán neve Tambora.

a. Igaz **b.** Hamis **2 pont**

7. A Fuji vulkánt, amely a szinte tökéletes kúp alakjáról nevezetes, a térképen az **5**-ös szám jelöli.

a. Igaz **b.** Hamis **2 pont**

B. Az alábbi rajz vázlatosan ábrázolja az óceáni medencék nagy felszínformáit. Elemezd a rajzot és válaszd ki azon szám melletti köröcskét, amely jelöli az alább említett nagy felszínformák mindegyikét.

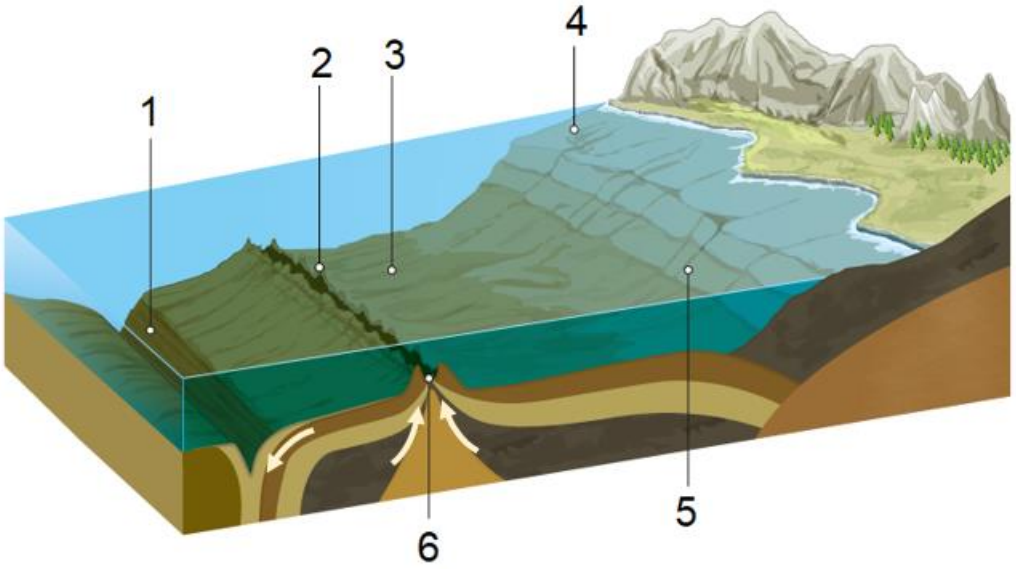

1. kontinentális lejtő:

○ **1** ○ **2** ○ **3** ○ **4** ○ **5** ○ **6** **2 pont**

2. kontinentális talapzat:

○ **1** ○ **2** ○ **3** ○ **4** ○ **5** ○ **6** **2 pont**

3. mélytengeri síkság:

○ **1** ○ **2** ○ **3** ○ **4** ○ **5** ○ **6** **2 pont**

4. mélytengeri árok:

○ **1** ○ **2** ○ **3** ○ **4** ○ **5** ○ **6** **2 pont**

III. Tétel (20 pont)

Elemezd az alábbi képeket és olvasd el figyelmesen mindenik kijelentést. Válaszd ki a következő állításokat kiegészítő helyes válaszok melletti köröcskét.

1. Aszteroida (kisbolygó) néven ismert égitestet ábrázol a következő betűvel jelölt kép:

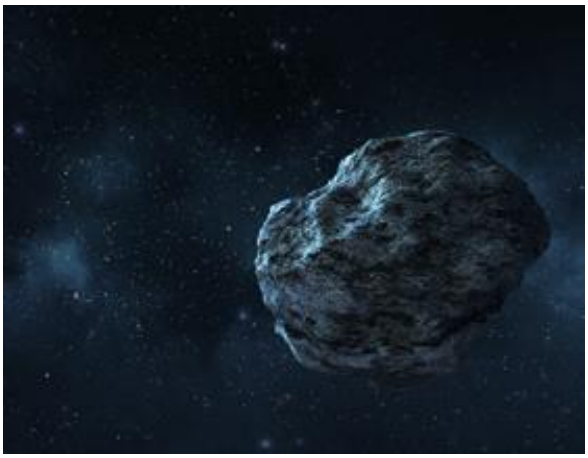

○ **a** ○ **b** **2 pont**

2. A földrajzi szélességi fokokat ábrázolja a következő betűvel jelölt kép:

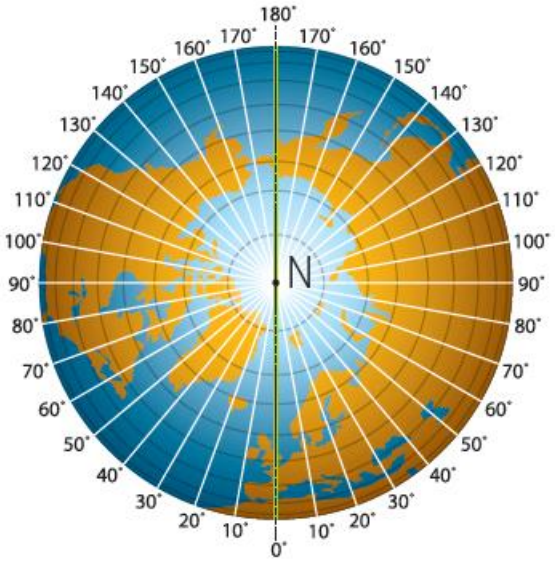

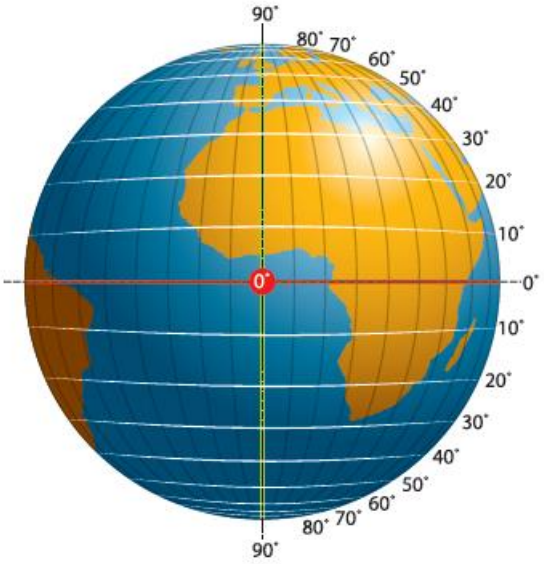

○ **a** ○ **b** **2 pont**

3. Különböző nagyságú jégdarabokból és majdnem gömb alakú formákból álló szilárd csapadékot ábrázol a következő betűvel jelölt kép:

○ **a** ○ **b** **2 pont**

4. A földfelszínhez közeli légrétegekben a vízpára kicsapódásával keletkező időjárási jelenséget ábrázol a következő betűvel jelölt kép:

○ **a** ○ **b** **2 pont**

5. Vulkanikus övezetben található, gejzír néven ismert hévforrást ábrázol a következő betűvel jelölt kép:

○ **a** ○ **b** **2 pont**

6. A következő betűvel jelölt kép a dagályt ábrázolja:

○ **a** ○ **b** **2 pont**

7. A következő betűvel jelölt képen látható időjárási jelenségnek egy következménye a mezőgazdaságban elért terméshozam csökkenése:

○ **a** ○ **b** **2 pont**

8. A szubdukció/kéreglemezek alábukásának folyamatát vázlatosan ábrázolja a következő betűvel jelölt kép:

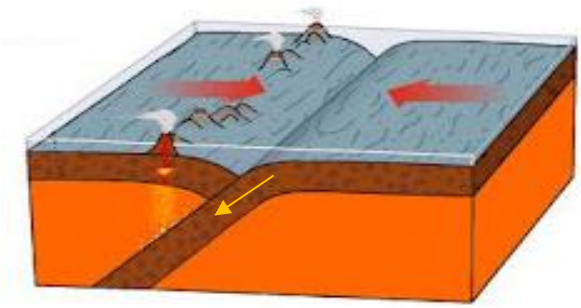

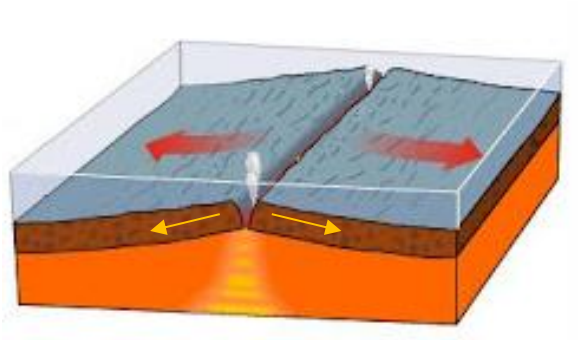

○ **a** ○ **b** **2 pont**

9. A cirkuszvölgy/kárfülke, a gleccsernyelv, a repedések és a morénák a jellegzetes elemei a következő betűvel jelölt képen látható gleccsernek:

○ **a** ○ **b** **2 pont**

10. Egy egyenlítői éghajlatú területet ábrázol a következő betűvel jelölt kép:

○ **a** ○ **b** **2 pont**

IV. Tétel (18 pont)

Elemezd az alábbi vázlat szerű rajzot, amely egy folyamra jellemző vízrajzi elemeket ábrázol.

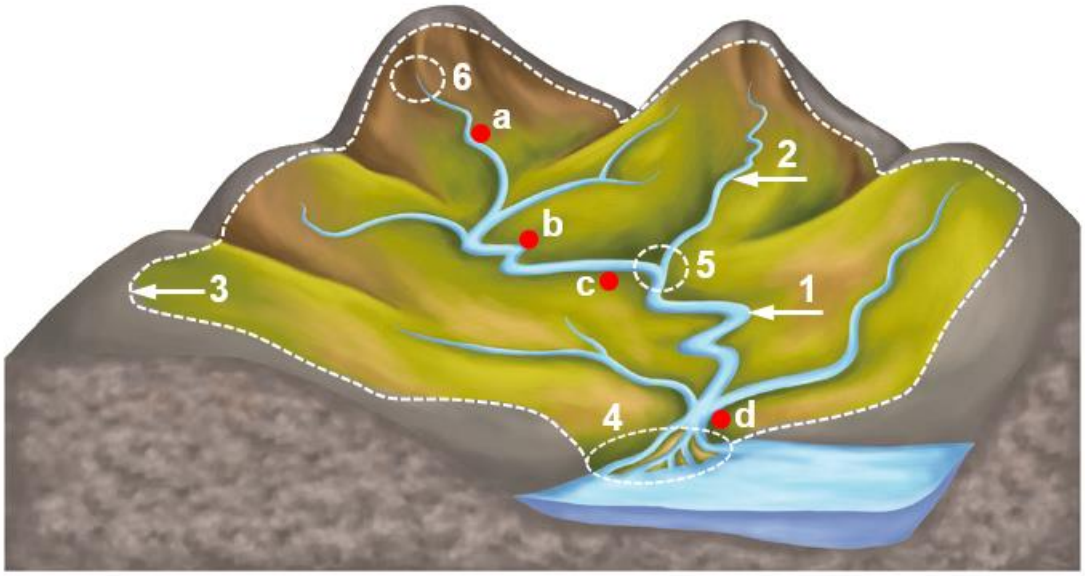

A. Írd az üres mezőkbe azokat a számokat, amelyek a rajzon a következő vízrajzi elemeket jelölik:

forrás	6	**2 pont**
torkolat	4	**2 pont**
mellékfolyó	2	**2 pont**
vízválasztó	3	**2 pont**
összefolyás	5	**2 pont**

B. A rajzon az a, b, c és d betűk négy megfigyelési pontot jelölnek. Válaszd ki a következő állításokat kiegészítő helyes válasznak megfelelő betű melletti köröcskét.

1. Azt a megfigyelési pontot, ahol legnagyobb a folyam vízhozama, a következő betű jelöli:
○ **a** ○ **b** ○ **c** ○ **d** **2 pont**

2. Azt a megfigyelési pontot, ahol legkisebb a folyam vízhozama, a következő betű jelöli:
○ **a** ○ **b** ○ **c** ○ **d** **2 pont**

3. Azt a megfigyelési pontot, amely a folyam alsó szakaszán helyezkedik el, a következő betű jelöli:
○ **a** ○ **b** ○ **c** ○ **d** **2 pont**

4. Azt a megfigyelési pontot, ahol a folyóvízi erózió a legnagyobb (legerősebb), a következő betű jelöli**:**
○ **a** ○ **b** ○ **c** ○ **d** **2 pont**

V. Tétel (10 pont)

Az alábbi térképrészleten a-tól d-ig betűkkel jelölik az ausztráliai part különböző tagoltsági részeit és X betűvel azt a fontos szélességi kört, amely átszeli ezt a kontinenst.

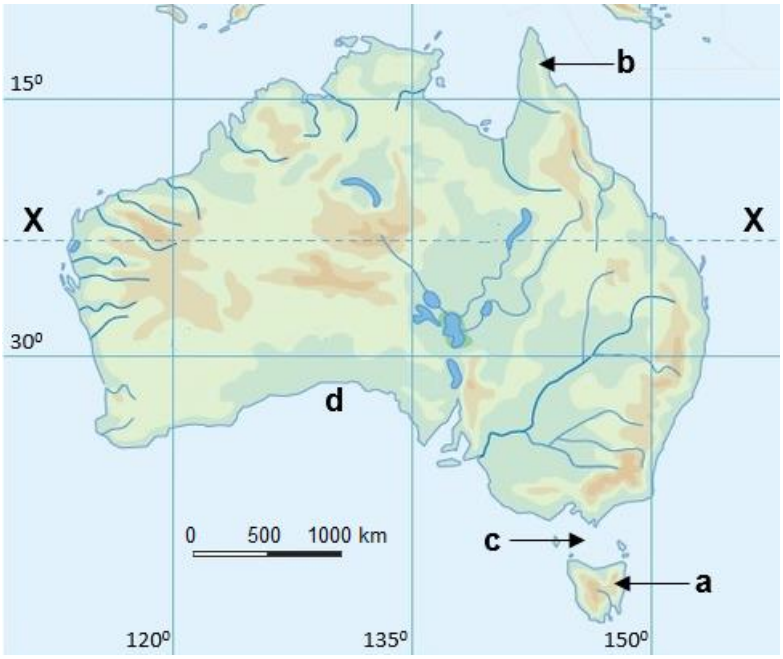

1. Írd az alábbi üres mezőkbe azt a betűt, amely a térképen a következő tengerpart tagoltsági részt jelöli.

Tasmania-sziget	a	**2 pont**
Nagy-Ausztráliai-öböl	d	**2 pont**
York-foki-félsziget	b	**2 pont**
Bass-szoros	c	**2 pont**

2. Válaszd ki a helyes válasznak megfelelő név melletti köröcskét:

A térképen **X** betűvel jelölt szélességi kör neve:

○ Egyenlítő ○ Déli sarkkör ○ Baktérítő ○ Ráktérítő

2 pont

Gratulálunk!!! Befejezted a tesztet. Most hivatalból **10 pont** jár neked. Ahhoz, hogy láthasd, mennyi pontot szereztél, kattints a **FINALIZARE** gombra.
Figyelj! Előbb ellenőrizd a válaszokat, mert utólag nem lesz lehetőséged módosítani a válaszokat.
A végső pontszámtól függetlenül, te az én ügyes barátom vagy. Örvendek, hogy megismertelek és légy büszka arra, hogy részt vettél ezen a versenyen!
Remélem, jövőre is találkozunk. Szia!!!

